

Wyrok z dnia 6 kwietnia 2000 r.

III RN 161/99

Organ odwoławczy nie narusza zakazu reformationis in peius w sytuacji, gdy na podstawie art. 138 § 2 KPA uchyla zaskarżoną decyzję w całości i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania przez organ pierwszej instancji.

Przewodniczący: SSN Kazimierz Jaśkowski, Sędziowie SN: Andrzej Kijowski, Andrzej Wasilewski (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, z udziałem Prokuratora Prokuratury Krajowej Waldemara Grudzieckiego, po rozpoznaniu w dniu 6 kwietnia 2000 r. sprawy ze skargi Haliny L. na decyzję Prezesa Głównego Urzędu Ceł w Warszawie z dnia 20 marca 1998 r. [...] w przedmiocie wymiaru cła, na skutek rewizji nadzwyczajnej Ministra Sprawiedliwości [...] od wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego-Ośrodka Zamiejscowego w Szczecinie z dnia 14 stycznia 1999 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżony wyrok i oddalił skargę.

U z a s a d n i e

Dyrektor Urzędu Celnego w S. decyzją z dnia 7 października 1997 r., zawartą w dowodzie odprawy celnej [...], dopuścił do obrotu na polskim obszarze celnym nadwozie samochodu osobowego marki „Volvo 740” i na podstawie art. 30 b ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. – Prawo celne (jednolity tekst: Dz.U. z 1994 r. Nr 71, poz. 312 ze zm.) ustalił wartość celną tego towaru. W odwołaniu od powyższej decyzji strona – Halina L. zakwestionowała ustaloną przez organ celny, jej zdaniem zbyt wysoką, wartość celną zgłoszonego do odprawy celnej towaru, a w konsekwencji także wymiar należności celnych. Prezes Głównego Urzędu Ceł decyzją z dnia 20 marca 1998 r. [...] uchylił zaskarżoną decyzję i na podstawie art. 138 § 2 KPA przekazał sprawę do rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji, bowiem w wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego ustalono, że w dniu 4 listopada 1997 r. w Urzędzie Miasta i Gminy w C. dokonano rejestracji na nazwisko Haliny L. samochodu

osobowego - „składaka”, złożonego z nadwozia samochodu marki „Volvo 740”, które zostało odprawione w Urzędzie Celnym w R.; równocześnie Prezes Głównego Urzędu Cei wskazał, że przy ponownym rozpatrywaniu sprawy organ pierwszej instancji powinien określić faktyczny przedmiot importu zgodnie z regułą 2 (a) Ogólnych Reguł Interpretacji Nomenklatury Scalonej stanowiących załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 1995 r. w sprawie ceł na towary przywożone z zagranicy (Dz.U. Nr 151, poz. 737). W wyniku skargi strony, Naczelny Sąd Administracyjny -Ośrodek Zamiejscowy w Szczecinie wyrokiem z dnia 14 stycznia 1999 r. [...] uchylił zaskarżoną decyzję Prezesa Głównego Urzędu Cei z dnia 20 marca 1998 r. W uzasadnieniu tego wyroku Sąd podniósł, że organ odwoławczy wyszedł poza granice skargi i uchylając decyzję organu pierwszej instancji w całości naruszył sformułowany w art. 139 KPA zakaz refomationis in peius, ponieważ w uzasadnieniu swej decyzji nie wykazał, aby było to konieczne ze względu na to, że decyzja pierwszej instancji rażąco naruszyła prawo lub interes społeczny.

Minister Sprawiedliwości pismem z dnia 21 września 1999 r. [...] wniósł rewizję nadzwyczajną od powyższego wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego-Ośrodka Zamiejscowego w Szczecinie z dnia 14 stycznia 1999 r. [...], zarzucając rażące naruszenie art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz.U. Nr 74, poz. 368 ze zm.) w związku z art. 138 § 1 i art. 139 KPA, a w konsekwencji na podstawie art. 57 ust. 2 ustawy o NSA wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i oddalenie skargi. W uzasadnieniu rewizji nadzwyczajnej podniesiono, że skoro organ odwoławczy stwierdził, że w danym wypadku brak jest podstaw dla przeprowadzenia dodatkowego postępowania wyjaśniającego w trybie art. 136 KPA, natomiast wskazał na potrzebę ponownego wyjaśnienia przez organ pierwszej instancji, czy w rozpoznawanej sprawie prawidłowo zastosowany został art. 23 ust. 1 Prawa celnego oraz reguła 2 (a) Ogólnych Reguł Interpretacji Nomenklatury Scalonej, to tym samym nie jest zasadny zarzut Sądu, jakoby organ odwoławczy wyszedł poza granice odwołania i naruszył art. 139 KPA, bowiem przepis ten „nie ma zastosowania przy rozpatrywaniu sprawy przez organ I instancji w postępowaniu toczącym się w następstwie kasacyjnej decyzji organu odwoławczego wydanej na podstawie art. 138 § 2 KPA”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do dyspozycji art. 138 § 2 KPA, w sytuacji, gdy rozstrzygnięcie sprawy wymaga uprzedniego przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego w całości lub w znacznej części, organ odwoławczy może uchylić zaskarżoną decyzję w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji, wskazując równocześnie temu organowi, jakie okoliczności należy wziąć pod uwagę przy ponownym rozpatrzeniu sprawy. Oznacza to, że w rozpoznawanej sprawie Prezes Głównego Urzędu Cei postąpił prawidłowo, skoro – wobec zakwestionowania przez stronę w odwołaniu ustalonej przez organ celny pierwszej instancji wartości celnej zgłoszonego do odprawy celnej towaru – uchylił zaskarżoną decyzję i w trybie art. 138 § 2 KPA przekazał sprawę organowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, wskazując równocześnie, że w sprawie tej należy ustalić faktyczny przedmiot importu dokonanego przez stronę, a w szczególności należy wyjaśnić, czy w danym wypadku strona dokonała jedynie importu nadwozia samochodu osobowego marki „Volvo 740”, czy też uczestniczyła ona w imporcie samochodu osobowego marki „Volvo 740” w stanie rozmontowanym lub nie zmontowanym (reguła 2/a/ Ogólnych Reguł Nomenklatury Scalonej), co ma bezpośrednie znaczenie dla prawidłowego ustalenia wartości celnej importowanego towaru. W tej sytuacji, zarzuty rewizji nadzwyczajnej okazały się zasadne, bowiem – wbrew stanowisku Naczelnego Sądu Administracyjnego – uchylona zaskarżonym wyrokiem decyzja organu drugiej instancji nie naruszyła art. 139 KPA, natomiast zgodna jest z dyspozycją art. 136 i art. 138 § 2 KPA, a w wyniku ponownego postępowania przed organem pierwszej instancji od wydanej decyzji stronie przysługiwać będzie odwołanie.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 236 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483) oraz art. 393¹⁵ KPC w związku art. 10 ustawy z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 43, poz. 189 ze zm.) orzekł jak w sentencji.

=====